

LATVIJAS KONCERTI 2026
Trešdien, 11. februārī, plkst. 19.00
Rīgā, Mazajā ģildē

VĪNES KLASIKA

**ZANDA ŠVĒDE
UN
REINIS ZARIŅŠ.
ŠŪBERTIĀDE.
SARUNAS PAR MĪLESTĪBU**

Zanda ŠVĒDE, mecosoprāns

Reinis ZARIŅŠ, klavieres

Koncertu ieskaņo Latvijas Radio 3 "Klasika"

latvijaskoncerti.lv

I

Francis ŠŪBERTS | Franz SCHUBERT

(1797-1828)

Ständchen | “Serenāde”

Gretchen am Spinnrade | “Grietiņa pie ratiņa”

Sehnsucht | “Ilgošanās”

Roberts ŠŪMANIS | Robert SCHUMANN

(1810-1856)

7. daļa *Träumerei* | “Sapņojums”
no cikla *Kinderszenen* | “Bērnu ainas” op.15

Francis ŠŪBERTS

Wiegenlied | “Šūpuļdziesma”

Liebhaber in allen Gestalten | “Mīla visos veidos”

Geheimes | “Noslēpums”

Roberts ŠŪMANIS

6. daļa *Sehr langsam* | “Ļoti lēni”
no cikla *Kreisleriana* | “Kreisleriāna”, op.16

Francis ŠŪBERTS

Du bist die Ruh | “Tu esi miers”

Der Zwerg | “Punduris”

Im Abendrot | “Vakarblāzmā”

II

Gustavs MĀLERS | Gustav MAHLER

(1860-1911)

Liebst du um Schönheit | “Vai mīli skaistuma dēļ”

Ich atmet' einen linden Duft | “Es ieelpoju liepas smaržu”

Johanness BRĀMSS | Johannes BRAHMS

(1833-1897)

Intermezzo | Intermeco, op.119-3

Gustavs MĀLERS

Wo die schonen trompeten blasen | “Kur spožās trompetes skan”

Ich bin der Welt abhanden bekommen | “Es esmu pasaulei šai zudis”

Johanness BRĀMSS

Intermezzo | Intermeco, op.118-2

Gustavs MĀLERS

Von der Schönheit | “Par skaistumu”

Urlicht | “Pirmgaisma”

Tieši pārceļšanās uz mūļojošo Vīni savulaik iezīmēja būtisku pagrieziena punktu Franča Šūberta dzīvē – līdztekus kvantitatīvi un kvalitatīvi iespaidīgām jaunrades uzplaukumam talantīgais austrietis dzīves vilinājumiem pilnajā metropolē iemantoja arī plašu draugu un domubiedru loku. Sākotnēji kautrīgais jauneklis drīz vien kļuva par sabiedrības dvēseli un, par spīti balansēšanai uz nabadzības robežas, regulāri rīkoja jaūtras vakarēšanas labu draugu, lieliskas mūzikas un atspirdzinošu dzērienu lokā. Laika gaitā šī tradīcija iemantoja “šūbertiādes” vārdu, un nu jau vairāk nekā divus gadsimtus turpina dzīvot arī tālu aiz Austrijas galvaspilsētas mājīgo salonu sienām.

Šajā programmā romantiķa aizsākto sirdi un prātu veldzējošo muzikālo kopābūšanu turpina divi spilgti latviešu mākslinieki – melnbalto taustiņu pavēlnieks un dziļi personisku interpretāciju meistars Reinis Zariņš un ar suģestējošo mecosoprāna tembru apveltītā Frankfurtes operas soliste Zanda Švēde. Viņu uzmanības lokā līdzās Šūberta izcilajai vokālajai lirikai virknēti citu ievērojamu vīniešu kameramūzikas smalkumi. Starp tiem ir gan vēlīnā romantiķa Gustava Mālera emocionāli savīļņojošie darbi no vokālajiem krājumiem “Rikerta dziesmas” un “Zēna brīnumrags”, gan Johannaesa Brāmsa gaisīgi virtuozie klavierintermeco, kas brīnišķīgi sabalsojas ar šī meistara dzīvē tik nozīmīgā vācieša Roberta Šūmaņa spilgti tēlainajām miniatūrām.

Neraugoties uz to, ka **FRANCIM ŠŪBERTAM** (1797-1828) šaisaulē bija lemts pavadīt salīdzinoši īsu laiku – romantiķa dzīve aprāvās jau 31 gada vecumā – viņš aiz sevis atstājis milzumlielu un daudzveidīgu muzikālo mantojumu. Austrieša rakstāmspalvai pieder neticams skaits ģeniālu dziesmu un vērā ņemams daudzums instrumentālās kameramūzikas, kas, atšķirībā no simfonijām, tika atskaņota, vēl autoram dzīvam esot.

Lai ieskicētu Franča darbaspēju mērogu – laikā no 1814. gada rudens līdz sekojošā gada beigām tobrīd vēl padsmītgadnieks radīja aptuveni 150 dziesmas, divus stīgu kvartetus un divas simfonijas, divas mesas un pat četras dziesmuspēles, paralēli komponēšanai veicot arī pedagoģisko darbu tēva vadītajā mūzikas skolā un pašam mācoties kompozīciju pie lēģendām apvītā Antonio Saljēri. Arī turpmākajos gados apbrīnojamā

talanta radošums bija ne vien kvantitatīvi pārsteidzošs, bet arī kvalitatīvi saistošs. Un tomēr, Šūberta vārds ilgu laiku bija praktiski nezināms plašākai sabiedrībai un viņa mūzika skanēja vien retumis.

Lai pilnībā nodotos kompozīcijai un brīvmākslinieka dzīvei, 1816. gadā Francis pameta skolotāja darbu un tēva mājas, lai pārceļtos tuvāk par klasicisma meku uzskatītās Vīnes centram, kur dzīvokli īrēja kopā ar Franci fon Šoberu – filozofu, dzejnieku un aktieri, kurš Šūbertam atklāja gluži jaunu skatījumu uz dzīvi un tās piedāvātajām baudām. Starp citu, Šoberu vienoja tuva draudzība arī ar Ludvigu van Bēthovenu un Franci Listu. Pamazām kautrīgais jauneklis kļuva par sabiedrības dvēseli un uzticamu draugu saviem daudzajiem domubiedriem, lāvās lielpilsētas dzīves kārdinājumiem un, par spīti balansēšanai uz nabadzības robežas, regulāri rīkoja tā saucamās “šūbertiādes” – jautras vakarēšanas labu draugu, lieliskas mūzikas un atspirdzinošu dzērienu lokā.

Šūberta mūzikā iekrāsojas krēslainā robeža starp prieku un skumjām, romantiskām ilgām un apbrīnojamu vieglumu, bezgaldziļām jūtām un apgarotām pārdomām, nepanesamu smeldzi un valdzinošu gaišumu. To spilgti apliecina arīdzan šajā programmā kārtotās meistara **dziesmas**.

Vakaru ieskandina viens no Šūberta vēlinajiem veikumiem – ar 1828. gadu datētā *Ständchen* jeb “**Serenāde**” ar vācu dzejnieka Ludviga Relštāba vārsēm. Plašāka publika to iepazīna kā ceturto no ciklā *Schwanengesang* jeb “Gulbja dziesma” kārtotajām 14 dziesmām, kas klajā nāca neilgi pēc komponista došanās aizsaulē.

Dziesma *Gretchen am Spinnrade* jeb “**Grietiņa pie ratiņa**” droši dēvējama par vienu no vokālās lirikas šedevriem. Tā tapusi 1814. gadā, Šūbertam iedvesmojoties no Johana Volfganga fon Gētes 1808. gadā publicētās lugas “Fausts”. *Sehnsucht* jeb “**Ilgošanās**” savukārt komponēta 1816. gadā ar komponista tuvu draugu un dzīvokļa biedra Johana Mairhoferu tekstu. Interesanti, ka ar šo nosaukumu šifrētas vairākas Šūberta kompozīcijas, un šī ir atzīmēta kā D516. Ar pieminēto gadskaitli saistāma arī *Wiegenlied* jeb “**Šūpuļdziesma**”. Par tās teksta autoru domas dalās, visbiežāk šo godu gan piedēvējot Matiasam Klaudiusam.

Liebhaber in allen Gestalten jeb “**Mīla visos veidos**” (1817) un *Geheimes* jeb “**Noslēpums**” (1821) savukārt saistāmas ar Johana Volfganga fon

Gētes vārsnām. Zināms, ka komponists legendāro autoru kvēli apbrīnojis, taču par viņu 47 gadus vecākais meistars jauno censoni esot praktiski ignorējis. Tas gan nav kavējis Šūbertu skaņās tērt kopumā 62 Gētes tekstus, pie tam daudzus no tiem pat vairākkārt.

Fridriha Rikerta dzejai (pie kuras šovakar atgriezīsimies arī Mālera kontekstā) Šūberts pievērsies 1822. un 1823. gadā, radot vienu vīru korim iecerētu darbu un sešas solodziesmas, tostāit *Du bist die Ruh* jeb “**Tu esi miers**”. Ap to pašu laiku Šūberta uzmanības lokā nonāca arī Matēusa Karla fon Kollina dzeja, kas iemūžināta arīdzan dziesmā *Der Zwerg* jeb “**Punduris**”. Pomerāņu dzejnieka Karla Lappes vārsmas Šūberts savukārt komponējis trīskārt, vienreiz vīru kvartetam un divkārt solobalsij, 1825. radot arī *Im Abendrot* jeb “**Vakarblāzmā**”.

Šūberta dziesmas šajā programmā savijas ar viņa daiļrades apbrīnotāja **ROBERTA ŠŪMAŅA** (1810-1856) klavierminiatūrām. Gaiša romantisma cauraustais *Träumerei* jeb “**Sapņojums**” ir viens no slavenākajiem vācieša skaņdarbiem, kas daudzējādi saistošos veidos turpina dzīvi arī ārpus sava sākotnējā konteksta. Tāpis tas ir 1838. gadā un pie klausītājiem nonācis kā viduci liktā miniatūra Šūmaņa 13 daļās kārtotajā klaviercīklā *Kinderszenen* jeb “Bērnu ainas” op. 15. Pieminētajā gadā un kā op. 16 komponēts arī ikoniskais cikls *Kreisleriana* jeb “**Kreisleriāna**”, kas pilns emocionālas spriedzes un tehnisku izaicinājumu.

Šūmanis ir viens no ievērojamākajiem 19. gadsimta pirmās puses komponistiem, pianistiem un mūzikas kritiķiem. Spīgtā romantisma simbola daudzšķautņainā un kaismīgi dinamiskā personība, uzskati un daiļrade spēcīgi ietekmēja ne tikai romantisma ziedu laika garu – Šūmanis turpina būt aktuāls un saistošs vēl aizvien. Vācu skaņradis komponējis daudzveidīgiem sastāviem un izpauēies dažādos žānos, taču mēdz teikt, ka viņa izcīlākie darbi saistāmi ar kameramūzikas sfēru. Līdz ar izsmalcinātiem un spēcīgu emociju cauraustiem vokālās lirīkas piemēriem uzmanību piesaista arī Šūmaņa tēlainie un virtuozie opusi klavierēm un dažādiem kameransambļiem, savukārt salīdzinoši retāk koncert-programmās iekļāujas romantiķa vokālinstrumentālās partitūras un simfonijas.

Dziesmu teksti oriģinālvalodā	Dziesmu tekstu parindeņi latviešu valodā
Franz SCHUBERT Ständchen (Ludwig Rellstab) <i>Leise flehen meine Lieder Durch die Nacht zu Dir; In den stillen Hain hernieder, Liebchen, komm' zu mir!</i> <i>Flüsternd schlanke Wipfel rauschen In des Mondes Licht; Des Verräthers feindlich Lauschen Fürchte, Holde, nicht.</i> <i>Hörst die Nachtigallen schlagen? Ach! sie flehen Dich, Mit der Töne süßen Klagen Flehen sie für mich.</i> <i>Sie verstehn des Busens Sehnen, Kennen Liebesschmerz, Rühren mit den Silbertönen Jedes weiche Herz.</i> <i>Laß auch Dir die Brust bewegen, Liebchen, höre mich! Bebend harr' ich Dir entgegen; Komm', beglücke mich!</i> Gretchen am Spinnrade (Johann Wolfgang von Goethe) <i>Meine Ruh' ist hin, Mein Herz ist schwer, Ich finde sie nimmer Und nimmermehr.</i>	Francis ŠŪBERTS “Serenāde” (Ludvigs Relštābs) Lēni lūdzot, mana dziesma klusā naktī skan; Nāc, ak, mīļā, pie manis klusajā birzī. Lapas klusi sačukstas mēnessgaismā, Nebaidies, neviens mūs neredzēs. Vai dzirdi lakstīgalas saldo dziesmu? Tā vedinās tevi tuvāk man. Jā, viņa saprot sirds ilgošanos un mīlassāpes, Un viņa māk mierināt maigas sirdis Ar savu sudraba dziesmu. Ļauj tai atbalsoties arī savas krūts dzīlēs; Es trīsot lūdzu tevi - nāc, mīļā, aplaimo mani! “Grietiņa pie ratiņa” (Johans Volfgangs fon Gēte) Mans miers ir vējā, Mana sirds ir smaga; Es nerodu to Nekur un nekad.

<i>Wo ich ihn nicht hab' Ist mir das Grab, Die ganze Welt Ist mir vergällt.</i> <i>Mein armer Kopf Ist mir verrückt Mein armer Sinn Ist mir zerstückt.</i> <i>Meine Ruh' ist hin, Mein Herz ist schwer, Ich finde sie nimmer Und nimmermehr.</i> <i>Nach ihm nur schau' ich Zum Fenster hinaus, Nach ihm nur geh' ich Aus dem Haus.</i> <i>Sein hoher Gang, Sein' edle Gestalt, Seines Mundes Lächeln, Seiner Augen Gewalt.</i> <i>Und seiner Rede Zauberfluss. Sein Händedruck, Und ach, sein Kuss!</i> <i>Meine Ruh' ist hin, Mein Herz ist schwer, Ich finde sie nimmer Und nimmermehr.</i> <i>Mein Busen drängt sich Nach ihm hin. Ach dürft' ich fassen Und halten ihn.</i> <i>Und küssen ihn So wie ich wollt' An seinen Küssen Vergehen sollt'!</i>	Ja viņa te nav, Viss ir tikai kaps. Un pasaule visa Man sagandēta. Manā nabaga galvā Ir juceklis, Un mans nabaga prāts Ir lauskās. Mans miers ir vējā, Mana sirds ir smaga; Es nerodu to Nekur un nekad. Tik viņu meklē Pie loga man acs; Tik viņa dēļ No mājas ejū. Viņa cēlā gaita, Cildenis stāvs, Viņa smejošās lūpas Un acu kvēls, Viņam vārdi plūst Kā brīnums, Kā viņš pieskaras plaukstai, Kāds ir viņa skūpsts! Mans miers ir vējā, Mana sirds ir smaga; Es nerodu to Nekur un nekad. Tik vien vēlos, kā viņam Pie krūtīm kļauties, Un apskaut viņu Ciešāk klāt. Un viņa skūpstus Vēlos just, Un viņa skūpstos Gaist un zust!
---	---

Sehnsucht

(Johann Mayrhofer)

*Der Lerche wolkennahe Lieder
Erschmettern zu des Winters Flucht.
Die Erde hüllt in Sammt die Glieder,
Und Blüthen bilden rothe Frucht.
Nur du, o sturmbewegte Seele,
Bist blüthenlos, in dich gekehrt,
Und wirst in goldner Frühlingshelle
Von tiefer Sehnsucht aufgezehrt.*

*Nie wird, was du verlangst, entkeimen
Dem Boden, Idealen fremd;
Der trotzig deinen schönsten
Träumen
Die rauhe Kraft entgegen stemmt.
Du ringst dich matt mit seiner Härte,
Vom Wunsche heftiger entbrannt:
Mit Kranichen ein strebender
Gefährte
Zu wandern in ein milder Land.*

Wiegenlied

(Matthias Claudius?)

*Schlafe, schlafe, holder, süßer Knabe,
leise wiegt dich deiner Mutter Hand;
sanfte Ruhe, milde Labe bringt dir
schwebend dieses Wiegenband.*

*Schlafe, schlafe in dem süßen Grabe,
noch beschützt dich deiner Mutter
Arm; alle Wünsche, alle Habe
faßt sie liebend, alle liebewarm.*

*Schlafe, schlafe in der Flaumen
Schoße,
noch umtönt dich lauter Liebeston;
eine Lilie, eine Rose,
nach dem Schlafe werd' sie dir zum
Lohn.*

“Ilgošanās”

(Johans Mairhofers)

Ziemai aizejot, cīruļa dziesma paceļas
tuvāk mākoņiem.
Zeme tērpjas zaļā samtā, un puķes
diedzē sārtas galvas.
Tik tu, ak, trauksmainā dvēsele bez
ziedu ieslēpies sevī.
Un pavasara zelta liksmē dziļas ilgas
tevi kaltē.

Vairs nedīgs tas, ko alksti,
no šīs zemes,
kas nepazīst ideālus.
Kas par spīti taviem skaistākiem
sapņiem sabriest raupjā spēkā pret
tevi.
Tu gursti, cīnoties ar zemes rūdu,
līdz tevi aizdedz kvēlojoša vēlme
Ar dzērvēm doties turp,
kur laipnāks krasts.

“Šūpuļdziesma”

(Matthias Claudius?)

Dusi, dusi, maigais zēn,
Cieši sargā mātes roka;
Saldais miers un liegi glāsti
Remdē tevi šūpojot.

Dusi, dusi klusā šķirstā,
Tevi sargā mātes plauksta.
Visas vēlmes, visa dzīve
Uzplaukst, mīlā apskaujot.

Dusi, dusi dūnu klēpī,
Tikai tev skan meldiņš mans;
Lilijas un rozes smarža
Būs tev miegam galotnē.

Liebhaber in allen Gestalten
(Johann Wolfgang von Goethe)

*Ich wollt' ich wär' ein Fisch,
So munter und frisch;
Und kämst du zu angeln,
Ich würde nicht mangeln.
Ich wollt' ich wär' ein Fisch,
So hurtig und frisch.*

*Ich wollt' ich wär' ein Pferd!
Da wär' ich dir wert.
O wär' ich ein Wagen!
Bequem dich zu tragen.
Ich wollt' ich wär' ein Pferd!
Da wär' ich dir wert.*

*Ich wollt' ich wäre Gold!
Dir immer im Sold;
Und tätst du was kaufen,
Käm ich wie gelaufen.
Ich wollt' ich wäre Gold!
Dir immer im Sold.*

*Doch bin ich wie ich bin,
Doch nimm mich nur hin.
Willst bessre besitzen,
So lass dir sie schnitzen.
Ich bin nun wie ich bin,
So nimm mich nur hin.*

Geheimes
(Johann Wolfgang von Goethe)

*Über meines Liebchens Äugeln
Stehn verwundert alle Leute,
Ich, der Wissende, dagegen
Weiß recht gut, was das bedeute.*

*Denn es heißt: ich liebe diesen,
Und nicht etwa den und jenen,
Lasset nur, ihr guten Leute,
Euer Wundern, euer Sehnen.*

“Mīla visos veīdolos”
(Johans Volfgangs fon Gēte)

Es vēlētos būt zivs
Tik mundra un tik svaiga,
Tu nāktu mani ķert,
Es liksmi uzķertos.
Es vēlētos būt zivs —
Tik mundra un tik svaiga.

Es vēlētos būt zirgs
Tik vērtīgs un tik košs.
Kad ratos brauktu tu,
Es droši lēkšotu.
Es vēlētos būt zirgs,
Kas tevis cienīgs ir.

Es vēlētos būt zelts,
Kas kabatā tev šķind.
Un kad tu iepirktos,
Pie tevis atgrieztos.
Es vēlētos būt zelts
Pie tevis vienumēr.

Bet esmu, kas es esmu,
Un ņem par labu to.
Ja tomēr vēlies citu,
Tad izgreb tādu pats.
Es esmu, kas es esmu,
Un ņem par labu to.

“Noslēpums”
(Johans Volfgangs fon Gēte)

Cilvēki mēdz brīnīties
Par manas mīļās skatieniem;
Es nebrīnos, es zinu tos
Un jaušu, ko tie vēsta.

Šie skati teic: es mīlu viņu,
Nevis to vai šo, vai citu.
Tāpēc, mīļie ļaudis, stājiēt
Brīnīties un ilgoties.

<i>Ja, mit ungeheuren Mächten Blicket sie wohl in die Runde; Doch sie sucht nur zu verkünden Ihm die nächste süße Stunde.</i>	Jā, nudien ar milzu spēku Viņa veras apkārt kairi; Viņam vienīgam tā vēlas Vēstīt drīzu maigu brīdi.
Du bist die Ruh (Friedrich Rückert)	“Tu esi miers” (Fridrihs Rikerts)
<i>Du bist die Ruh, Der Friede mild, Die Sehnsucht du, Und was sie stillt.</i>	Tu esi miers Tik rāmi liegs, Ilgošanās un Mierinājums.
<i>Ich weihe dir Voll Lust und Schmerz Zur Wohnung hier Mein Aug und Herz.</i>	Es ziedoju, pilns prieka un sāpju, Par mitekli tev Savas acis un sirdi.
<i>Kehr ein bei mir, Und schließe du Still hinter dir Die Pforten zu.</i>	Pie manis nāc Un durvis ver It klusiņām Aiz sevis ciet.
<i>Treib andern Schmerz Aus dieser Brust. Voll sei dies Herz Von deiner Lust.</i>	Nem citas sāpes No manas krūts, Lai mana sirds Tavu prieku jūt.
<i>Dies Augenzelt, Von deinem Glanz Allein erhellt, O füll es ganz.</i>	Manu acu altāri Tik tavs mirdzums vien Spēj izgaismot, Tad piepildi to!
Der Zwerg (Matthäus Karl von Collin)	“Punduris” (Matēuss Karls fon Kollins)
<i>Im trüben Licht verschwinden schon die Berge, Es schwebt das Schiff auf glatten Meereswogen, Worauf die Königin mit ihrem Zwerge.</i>	Nespodrā gaismā pagaist krasts, Pa rāmiem jūras viļņiem kuģis peld, Uz kuģa karaliene un viņas punduris.

<i>Sie schaut empor zum hochgewölbten Bogen, Hinauf zur lichtdurchwirkten blauen Ferne, Die mit der Milch des Himmels blass durchzogen.</i>	Viņa veras debesu arkā, Kur gaismas caurausta zilgme, apvārsnis Un milzīgo jumu blāvi caurauž debesu piens.
<i>Nie habt ihr mir gelogen noch, ihr Sterne, So ruft sie aus, bald werd ich nun entschwinden, Ihr sagt es mir, doch sterb ich wahrlich gerne.</i>	“Līdz šim jūs man teicāt patiesību, zvaigznes,” Viņa sauc, “Un nu redzu, ka drīz nāvē iešu, Taču miršu no laba prāta.”
<i>Da tritt der Zwerg zur Königin, mag binden Um ihren Hals die Schnur von roter Seide, Und weint, als wollt' er schnell vor Gram erblinden.</i>	Tad pienāk punduris pie karalienes Un liek ap viņas kaklu zīda auklu sarkanu Un raud, līdz teju akls tiek no asarām.
<i>Er spricht: Du selbst bist schuld an diesem Leide, Weil um den König du mich hast verlassen, Jetzt weckt dein Sterben einzig mir noch Freude.</i>	Viņš teic: “Pie savām ciešanām tu pati vainīga, Jo karaļa dēļ mani pameti, Un nu tik tava nāve manī atkal prieku modinās.
<i>Zwar werd ich ewiglich mich selber hassen, Der dir mit dieser Hand den Tod gegeben, Doch musst zum frühen Grab du nun erblassen.</i>	Es sevi mūžam nīdīšu par to, Ka savām rokām nāvē tevi dzenu, bet nu tev, bālā, laiks ir kapā iet.”
<i>Sie legt die Hand auf's Herz voll jungem Leben, Und aus dem Aug die schweren Tränen rinnen, Das sie zum Himmel betend will erheben.</i>	Un karaliene roku liek uz sirds, kas dzīvot vēlas, Un smagas lāses rit no viņas acīm, Kas lūdzot meklē debešus.

<i>Mögst du nicht Schmerz durch meinen Tod gewinnen!</i> <i>Sie sagt's, da küsst der Zwerg die bleichen Wangen,</i> <i>D'rauf alsobald . . . vergehen ihr die Sinnen.</i> <i>Der Zwerg schaut an die Frau, vom Tod befangen,</i> <i>Er senkt sie tief ins Meer mit eignen Händen,</i> <i>Ihm brennt nach ihr das Herz so voll Verlangen</i> <i>An keiner Küste wird er je mehr landen.</i> Im Abendrot (Karl Lappe) <i>O wie schön ist deine Welt, Vater, wenn sie golden strahlet, Wenn dein Glanz hernieder fällt, Und den Staub mit Schimmer malet; Wenn das Rot, das in der Wolke blinkt, In mein stilles Fenster sinkt.</i> <i>Könnt ich klagen? Könnt ich zagen? Irre sein an dir und mir? Nein, ich will im Busen tragen Deinen Himmel schon allhier. Und dies Herz, eh es zusammenbricht, Trinkt noch Glut und schlürft noch Licht.</i>	“Lai tev nav ciešanu no manas nāves!” Teic karaliene; punduris tai skūpstā bālos vaigus, Un topašbrīd zūd karalienei maņas. Un skatās punduris uz jauno sievieti, kas nāves skavās; Viņš gulda jūras viļņos viņas augumu, Deg alkās viņa sirds pēc mīlotās, - Un it nevienā krastā viņš vairs neizkāps. “Vakarblāzmā” (Karls Lappe) Ak, tēvs, cik daiļa tava pasaule, kad tā zeltā staro. Kad tavš skats uz leju tiecas un iekrāso putekļus mirdzā. Kad sārtme, kas mākoņos rotā, manā klusā logā sligst. Vai gan varu žēloties, vai varu baiļoties? Dusmoties uz tevi un sevi? Nē, es sirdī nesišu Aizvien tavas debesis. Un šī sirds, pirms tā lūst, Nespēj atdzerties Kvēles un gaismas. <i>Parindeņus veidojis Orests Silabriedis</i>
---	---

GUSTAVA MĀLERA (1860–1911) mūzika nereti tiek raksturota kā tilts starp 19. un 20. gadsimtu, un starp vēlīno romantismu un modernismu. Atpazīstamību Mālers iemantoja kā viens no ievērojamākajiem savas paaudzes diriģentiem, ar fanātisku degsmi interpretējot simfoniskos opusus un iestudējot neskaitāmas operas. Mūža nogalē meistars baudīja arī amerikāņu publikas ovācijas, tostarp prasīgās Ņujorkas Metropolitēna operas apmeklētāju atzinību, bet viņa diriģenta karjeras aizsākumi meklējami Eiropā. Neilgi pēc Vinē pavadītajiem studiju gadiem Mālers sāka strādāt nelielos teātros, iestudējot operas un operetes, un drīz vien arī vadīja vairākus ietekmīgus opernamus. Viņa vārds cieši saistīts ar Prāgas un Leipciģas, arī Budapeštas un Hamburgas operteātriem, ilgus gadus maestro vadīja arīdzan Vīnes galma operu (tagadējo Vīnes Valsts operu) un bija “Vīnes filharmoniku” vadītāja godā.

Ja Gustava Mālera diriģenta karjeras fokusā bija operžanrs, tad kompozīcijā viņa pamatžanrs ir simfonija. Vēl vairāk – reti kurš komponists savā daiļradē bijis tik konsekventi uzticīgs vienam žanram kā Mālers – viņš mantojumā atstājis deviņas simfonijas (desmitā palika nepabeigta), monumentālo “Dziesmu par zemi” diviem solistiem un orķestrim, vienu vienīgu kameropusu – studiju gados tapušo klavier-kvartetu, kantāti un **solodziesmas**.

Vakara otro cēlienu ieskandina un caurvij vokālās lirikas pērles no tā dēvētajām “**Rikerta dziesmām**”. Tās ir kopumā piecas Mālera kompozīcijas ar vācu dzejnieka un tulkotāja Fridriha Rikerta (1788-1866) vārsēm, kas tapušas 1901. un 1902. gadā vasarās, kuras komponists aizvadīja bezgalskaistā Verterežera tuvumā. Šovakar skan *Liebst du um Schönheit* jeb “**Vai mīli skaistuma dēļ**”, *Ich atmet' einen linden Duft* jeb “**Es ieelpoju liepas smaržu**” un *Ich bin der Welt abhanden bekommen* jeb “**Es esmu pasaulei šai zudis**”.

Vairākkārt Mālers iedvesmu smēlies arīdzan tekstos, kas saistās ar seno vācu tautasdziesmu krājumu *Des Knaben Wunderhorn* jeb “Zēna brīnumrags”. Drukātā formātā un trīs sējumos pie lasītājiem tas nonāca 19. gadsimta sākumā, izraisot pamatīgu interese vilni, kas nerimās vēl gadu desmitiem. Dziesmas ar tekstiem no šī krājuma komponējuši daudzi

ievērojami skaņraži, tos kait arī Kārlis Marija Vēbers, Fēlikss Mendelszons, Roberts Šūmanis un daudzi citi.

Atkal un atkal pie šī neizsīkstošā iedvesmas avota atgriezās arī Mālers, pat šķietami vienkāršākajās rindās spējot atrast kādu īpašu tēlu un noskaņu vai saistošu zemtekstu saviem izsmalcinātajiem vokāllirikas skaņgleznojumiem. Tāpat interesanti, ka nereti, pasmeļoties ierosmi kādā no senā krājuma lappušu simtos pamanītajām frāzēm vai teikumiem, Mālers ļāvis vaļu arī pats savam dzejnieka talantam. Plašs ir arī komponista izvēlēto tekstu tēlu loks – no gaišas romantikas līdz kolorītai groteskai un no smeldzīgas melanholijas – līdz pārlaicīgai svētlaimei.

Zīmīgi, ka gandrīz visas ar šo krājumu asociētās dziesmas sākotnēji radītas balsij un klavierēm, taču pēcāk piedzīvojušas tembrālas pārvērtības. Komponistam šķietami nepietika ar kamerisko risinājumu, kamdēļ tapa dziesmu versijas balsij ar orķestri, kurās parādās vēl daudz vairāk un smalkāku krāsu un muzikālu jaunatklājumu, arī iepriekš nepamanītu zemtekstu un pat oriģināldarbam pretēju noskaņu. Vēl būtiskāk ir tas, ka Mālers regulāri izmantoja savu dziesmu materiālu simfonijās, tādējādi uzsverot šo abu žanru radniecību savā jaunradē. Interesanti, ka, piemēram, *Urlicht* jeb **“Pirmgaisma”**, kas sākotnēji noslēdza pieminēto dziesmu ciklu, tika aizstāta tajā ar citu kompozīciju, iespējams, šādu soli autors spēra, jo tās materiāls kļuva par viņa 1895. gadā pirmatskaņotās Otrās simfonijas ceturtās daļas mugurkaulu. Ar pieminētajiem tekstiem saistās arī dziesma *Wo die schonen trompeten blasen* jeb **“Kur spožās trompetes skan”**.

Von der Schönheit jeb **“Par skaistumu”** savukārt ir ceturtā daļa no Mālera daiļradi kronējošā cikla “Dziesma par zemi”, kuru diriģents un komponists Leonards Bernsteins savulaik nodēvējis par austrieša izcilāko simfoniju. Diviem solistiem un orķestrim radītā apjomīgā apcere sešās daļās par dzīves īsuma un mirstīguma nenovēršamību aizved klausītājus pie mūžības vārtiem tā, kā to spēj vienīgi cilvēces dižākie mākslas sasniegumi. Cikla tekstu veido 8. gadsimta ķīniešu dzejnieku vārsmas Hansa Betges atdzejojumā vācu valodā.

Mālera dziesmas šajā programmā sabalsojas ar diviem **JOHANNESA BRĀMSA** (1833-1897) vēlīnajiem **Intermeco** klavierēm – otro no viņa dzīvē tik nozīmīgajai Klārai Šūmanei (pianistei, komponistei un Roberta Šūmaņa dzīvesbiedrei) veltītā cikla op. 118 un trešo no op. 119, kas zināms arī kā pēdējais vācieša devums klaviermūzikā. Pirmatskaņojumu šie abi gleznainajā kūrortpilsētā Bādišlā komponētie opusi piedzīvoja 1894. gada janvārī Londonā.

Par Brāmsu, vienu no 19. gadsimta dižākajiem radošajiem gariem, mēdz teikt, ka viņš jūt ar galvu un domā ar sirdi. Ne tik plaši zināms, ka aiz bārdainās un miesās pakuplās bargās ārienes, monumentālajām simfonijām un elegantās kameramūzikas slēpās dzīves priekus baudošs sarkastisks un omulīgs vīrs, kurš katru dienu izsmēķēja neskaitāmus cigārus, prata novērtēt labu alu un teicamu vīnu. Profesionālajā ziņā Brāmsa mūžs īstenojās pilnvērtīgi un vainagojās ar novērtējumu jau dzīves laikā, bet gluži personiski tika būtiski ietonēts ar tā arī līdz galam neiespējamās lielās mīlestības klātbūtni. Nepiepildītības rezignācija caurvij pašus draiskākos Brāmsa darbus un aristokrātiska garīgā augšup-tiecība saklausāma pašos nostalģiskākajos vācieša opusos.

Dziesmu teksti oriģinālvalodā	Dziesmu tekstu parindeņi latviešu valodā
Gustav MAHLER <i>Liebst du um Schönheit</i> (Friedrich Rückert) <i>Liebst du um Schönheit, O nicht mich liebe! Liebe die Sonne, Sie trägt ein goldnes Haar. Liebst du um Jugend, O nicht mich liebe! Liebe den Frühling, Der jung ist jedes Jahr. Liebst du um Schätze, O nicht mich liebe! Liebe die Meerfrau, Sie hat viel Perlen klar. Liebst du um Liebe, O ja, mich liebe! Liebe mich immer, Dich lieb' ich immerdar.</i> <i>Ich atmet' einen linden Duft</i> (Friedrich Rückert) <i>Ich atmet' einen linden Duft! Im Zimmer stand Ein Zweig der Linde, Ein Angebinde Von lieber Hand. Wie lieblich war der Lindenduft! Wie lieblich ist der Lindenduft! Das Lindenreis Brachst du gelinde; Ich atme leis Im Duft der Linde Der Liebe linden Duft.</i>	Gustavs MĀLERS “Vai mīli skaistuma dēļ” (Fridrihs Rikerts) Ja mīli skaistuma dēļ, tad nevis mani, bet Sauli mīli - viņai zelta mati. Ja mīli jaunības dēļ, tad nevis mani, bet pavasari mīli – viņš nāk ik gadu jauns. Ja mīli dārgumu dēļ, tad nevis mani, bet nāru mīli – viņai pārļu rotas. Ja mīli mīlas dēļ, tad mīli mani mūžīgi, un es tevi mīlēšu vēl aizmūžos. “Es ieelpoju liepas smaržu” (Fridrihs Rikerts) Un apņēma mani liega smarža! Uz galda vāzē Mīļas rokas noplūkts Liepas zars. Un mīlīga bij liepas smarža! Un mīlīga ir liepas smarža! To liepas zaru Nolauzi tik maigi! Un mani apņem Liepas smarža — Mīlas liegā smarža.

Wo die schonen trompeten blasen (Anonymous) <i>Wer ist denn draußen und wer klopfet an, Der mich so leise, so leise wecken kann? Das ist der Herzallerliebste dein, Steh auf und laß mich zu dir ein!</i> <i>Was soll ich hier nun länger stehn? Ich seh die Morgenröt aufgehn, Die Morgenröt, zwei helle Stern, Bei meinem Schatz, da wär ich gern, bei meiner Herzallerliebsten.</i> <i>Das Mädchen stand auf und ließ ihn ein; Sie heißt ihn auch willkommen sein. Willkommen, lieber Knabe mein, So lang hast du gestanden!</i> <i>Sie reicht ihm auch die schneeweiße Hand. Von ferne sang die Nachtigall Das Mädchen fing zu weinen an.</i> <i>Ach weine nicht, du Liebste mein, Aufs Jahr sollst du mein eigen sein. Mein Eigen sollst du werden gewiß, Wie's keine sonst auf Erden ist. O Lieb auf grüner Erden.</i> <i>Ich zieh in Krieg auf grüner Heid, Die grüne Heide, die ist so weit. Allwo dort die schönen Trompeten blasen, Da ist mein Haus, von grünem Rasen.</i>	“Kur spožās trompetes skan” (Anonīms autors, Jāņa Elsberga atdzejojums) Kas stāv tur, ārā, kas pieklauvē tā, Ka spēj mani maigi pamodināt? Tas ir tavas sirds vismīļākais, Celies augšā un mani pie sevis laid! Kāpēc man tik ilgi jāstāv ir še? Jau debesīs blāzmiņa parādās, re, Rītausma, divas zvaigznītes, Pie savas mīļās tikt gribu es, Pie savas sirds vismīļākās. Meitene ceļas un iekšā laiž to Ar sveicienu visu-vislaipnāko. Mīļotais puisī mans, esi sveiks, Ilgi gan tu nogaidījies! Viņa tam sniegbalto rociņu sniedz, Tālumā lakstīgala dzied, Un meitene raudāt nu sāk. Ak, neraudi, mīļotā, lūdzu, Pēc gada tu mana būsi, Tu mana noteikti kļūsi, Un tevi tik ļoti lološu es Kā nevienu uz zaļās zemītes. Man karā jāiet uz zaļajiem siliem, Uz zaļajiem siliem tālumos zilos, Tai pusē, kur spožās trompetes skan, Kur velēnas zaļās, tur mājās būs man.
---	---

**Ich bin der Welt abhanden
bekommen**

(Friedrich Rückert)

*Ich bin der Welt abhanden
gekommen,
Mit der ich sonst viele Zeit verdorben,
Sie hat so lange nichts von mir
vernommen,
Sie mag wohl glauben, ich sei
gestorben!
Es ist mir auch gar nichts daran
gelegen,
Ob sie mich für gestorben hält,
Ich kann auch gar nichts sagen
dagegen,
Denn wirklich bin ich gestorben der
Welt.
Ich bin gestorben dem Weltgetümmel,
Und ruh' in einem stillen Gebiet!
Ich leb' allein in meinem Himmel,
In meinem Lieben, in meinem Lied!*

Von der Schönheit

(Li Bai / Hans Bethge)

*Junge Mädchen pflücken Blumen,
Pflücken Lotosblumen an dem
Uferrande. Zwischen Büschen und
Blättern sitzen sie,
Sammeln Blüten in den Schoß und
rufen Sich einander Neckereien zu.*

*Goldne Sonne webt um die Gestalten,
Spiegelt sie im blanken Wasser wider.
Sonne spiegelt ihre schlanken Glieder,
Ihre süßen Augen wider,
Und der Zephyr hebt mit
Schmeichelkosen
Das Gewebe ihrer Ärmel auf, führt den
Zauber
Ihrer Wohlgerüche durch die Luft.*

“Es esmu pasaulei šai zudis”

(Fridrihs Rikerts,
Kristīnes Barkovskas atdzejojums)

*Es esmu pasaulei šai zudis,
Kur tik daudz laika šķērdējis reiz
esmu,
Jau ilgi tā par mani dzirdējusi nav
neko,
Gan domā tā,
ka miris esmu es.
Un mani it nemaz tas
neuztrauc,
Lai domā, ka es miris esmu.
Un es to tiešām noliegt nevaru
Jo esmu es patiesi zudis
pasaulei.
Es pasaulīgai kņadai esmu miris,
Nu rodu mieru klusumā,
Un dzīvoju es viens pats savās
debesīs,
Pats savā mīlestībā, dziesmā savā!*

“Par skaistumu”

(Li Bai, Hansa Betges atdzejojums)

*Jaunas meičas plūc ziedus –
lotosziedus upes malā.
Apsēžas starp krūmiem un lapām,
liek ziedus klēpī un ķircinās cita ar
citu.*

*Zelta saulesgaisma vij pinumus ap
viņām un spoguļo tās ūdensvirsmas
spozmē.
Sauls atspulgos rotājas viņu slaidās
rokas, maigās acis,
Zefīrs slaiki planda meiču
piedurknes,
un gaisā jaušama ir viņu liegā
smarža.*

<i>O sieh, was tummeln sich für schöne Knaben Dort an dem Uferrand auf mut'gen Rossen? Weithin glänzend wie die Sonnenstrahlen; Schon zwischen dem Geäst der grünen Weiden Trabt das jungfrische Volk einher. Das Roß des einen wiehert fröhlich auf, Und scheut und saust dahin; Über Blumen, Gräser, wanken hin die Hufe, Sie zerstampfen jäh im Sturm die hingesunknen Blüten. Hei! Wie flattern im Taumel seine Mähnen, Dampfen heiß die Nüstern! Gold'ne Sonne webt um die Gestalten, Spiegelt sie im blanken Wasser wider.</i> <i>Und die schönste von den Jungfrauen sendet Lange Blicke ihm der Sehnsucht nach. Ihre stolze Haltung is nur Verstellung. In dem Funkeln ihrer großen Augen, In dem Dunkel ihres heißen Blicks Schwingt klagend noch die Erregung ihres Herzens nach.</i> Urlicht (Anonymous) <i>O Röschen rot!</i> <i>Der Mensch liegt in grösster Not, Der Mensch liegt in grösster Pein, Je lieber möchte' ich im Himmel sein.</i>	O, paskat, kādi glīti puisi zirgiem mugurā tur krastā braši mirdz kā saulesstari. Lūk, tie jau sārtiem vaigiem vīd starp vītolzariem, rikšos zirgus laiž. Bēris draiski zviedz un projām steidz. Pāri zālei nonīrb pakavi un samīn puķes straujā skrējienā. Hei! Kā plīvo krēpes, karsti dvašo nāsī! Saules tīmekļi vij tīklus apkārt siluetiem, spoguļojas ūdens mirguļos. Skaistākā no jaunuvēm vērš garu, ilgpilnu skatienu pakaļ vienam no tiem, Tā tikai šķiet, ka turas viņa lepni. Meičas spulgo acu dzirkstīs, viņas kvēlā skatā Dreb trīsot sirds. “Pirmgaisma” (Anonīms autors, Jāņa Elsberga atdzejojums) Ai, rozīte sarkanā! Cilvēks mīt trūkumā, Cilvēkam briesmīgi sāp – kā gribu es debesīs kāpt!...
---	---

<i>Da kam ich auf einen breiten Weg, Da kam ein Engellein und wollt mich abweisen, Ach nein ich liess mich nicht abweisen. Ich bin von Gott und will wieder zu Gott, Der liebe Gott wird mir ein Lichtchen geben, Wird leuchten mir bis an das ewig selig Leben.</i>	Tad es tiku uz plata ceļa, tad eņģelis gribēja mani novērst no tā. Ak, es neļaušu sevi novērst no tā! Es esmu no Dieva un eju pie Dieva, Dievs mīlais man gaismiņu dos – Dzīvi mūžīgo izgaismoš! <i>Ja nav norādīts citādi, parindeņus veidojis Orests Silabriedis</i>
--	--

PAR MĀKSLINIEKIEM

Ar suģestējošo mecosoprāna tembru apveltītā **ZANDA ŠVĒDE** kopš 2018. gada ir Frankfurtes operas soliste. Pēc studijām Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā viņa stažējusies ASV, jauno mūziķu programā *Merola Opera*, trīs gadus esot arī Sanfrancisko operas Adlera fonda stipendiātei. Zandas repertuārā ir titullomas operās “Karmena”, “Orlodo”, “Kserkss”, kā arī Kornēlija operā “Jūlijs Cēzars”, Hērodeja “Salomē”, Klerona operā “Kapričo”, Suzuki “*Madama Butterfly*”, Hedviga operā “Rodelinda”, Madalēna “Rigoletto” un citas, kas iestudētas Frankfurtes operā. 2024./2025. gada sezonā Zanda piedalījās Vāgnera “Nibelunga gredzens” iestudējumā Tiroles festivālā Erlē Austrijā, kur dziedāja Erdas lomu “Reinas zeltā” un “Zigfridā”, kā arī Valtrautes lomu “Dievu mījkrēsli”. Zanda dziedājusi arī Olgas lomu operā “Jevgeņijs Ņeņegins” Aidaho operā, Grimgerdi operā “Valkīra” un Madalēnu “Rigoletto” Čikāgas Liriskajā operā, kā arī Suzuki operā “*Madama Butterfly*” Palmbičas operā un vairāk kā desmit operlomu Sanfrancisko operā. Karmenas lomu, ar kuru Švēde debitēja Kanzassitijas operā, viņa dziedājusi gan Latvijas Nacionālajā operā, gan Pitsburgas un Sietlas operās, kā arī vairākos slavenā Berija Koski iestudējuma atjaunojumos Frankfurtes operā.

Zanda regulāri piedalās arī vokālsimfonisku darbu iestudējumos. Sadarbojoties ar Latvijas Nacionālo Simfonisko orķestri, atskaņota Mālera “Dziesma par zemi” un 2. simfonija un ieskaņota Ķeniņa 7. simfonija. Kopā ar *Sinfonietta Rīga* interpretētas Vāgnera “Vēzendonkas dziesmas”, ar *Camerata Salzburg* – Brāmsa “Alta rapsodija”, ar Sanfrancisko Simfonisko orķestri – Bēthovena 9. simfonija, bet ar Losandželosas Filharmonijas orķestri – Bernsteina Mesa. Zanda uzstājusies arī ar Frankfurtes Muzeju un Operas orķestri, atskaņojot Bruknera *Te Deum* Frankfurtes Vecajā operā.

Skaistums un patiesums: šīs vērtības latviešu koncertpianists **REINIS ZARIŅŠ** meklē mūzikā, kuru izvēlas, interpretācijās, kuras veido, un sadarbībās ar citiem. Reinis ir viens no Latvijas ievērojamākajiem talantiem, dziļi pārdomātu interpretāciju meistars, spožs solists un prasmīgs kameramūziķis, konceptuālu starpmākslu projektu autors.

2026. gadā Reinis izdod Arvo Perta mūzikas albumu, spēlē Mesiānu Alpos solo, Stravinska “Svētpavasari” Amsterdamā ar gleznotāju un Vasku Itālijā ar *Trio Palladio*, pirmatskaņo Baltijas komponistu darbus Baltijas mūzikas dienās, spēlē, dzied un deklamē kopā ar kori “Latvija”, atgriežas pie Dubras “Krustaceļa” Liepājas Zvaigžņu festivālā, un pieskandina vasaras nakts debesis Botāniskajā dārzā...

Uzsācis klavierspēles apguvi no septiņu gadu vecuma, Reinis debitēja kā solists ar orķestri jau deviņu gadu vecumā, un vēlāk guva godalgas vairākos starptautiskos pianistu konkursos. Reinis ir arī piekārtējs Latvijas Lielās mūzikas balvas laureāts (2011, 2013, 2015, 2020, 2023) un Triju Zvaigžņu ordeņa virsnieks. Reinis Zariņš ir piedalījies daudzos prestižos festivālos: Lucernas festivālā, *Kremerata Baltica* festivālā, Bātas, Norfolkas un Jaunskotijas starptautiskajos mūzikas festivālos. Viņš muzicējis pasaules labākajās koncertzālēs – Amsterdamas *Concertgebouw*, Ņujorkas Kārnegi Veila zālē, Londonas Vigmora zālē, Maskavas Čaikovska zālē. Teicamā saskaņā spēlējis ar diriģentiem Andri Pogu, Atvaru Lakstīgalu, Aināru Rubiķi, Pjēru Bulēzu, Pēteru Etvešu, Pavlo Erasus-Kasado, Juhu Kangasu, Djego Masonu, kā arī muzicējis ar Londonas filharmoniekiem, “Maskavas virtuoziem”, Maskavas Valsts kamerorķestri,

Kremerata Baltica, Ostroboņņijas kamerorķestri un labākajiem Latvijas orķestriem. Viņa koncerti translēti ne vien Latvijas Radio 3 viļņos, bet arī *BBC Radio 3*, Ziemeļvācijas Radio, Polijas Valsts Radio, Lietuvas Radio Klasika un *King FM* raidstacijās. Savukārt kamerģuzicēšanas smalkumus viņš izbauda saspēlē ar *Trio Palladio*.

Reiņa interese par mākslu sintēzi nes augļus projektā *music-paintingLIVE* ar gleznotāju Marilēnu Šiltkampu, fokusējoties uz mūzikas pārtapšanu gleznā koncerta laikā.

Reinis Zariņš ieskaņojis vairākus kritiķu augsti vērtētus albumus. Vairums šo albumu pārstāv tieši latviešu autorus – Lūciju Ģarūtu, Jāzepu Vitolu, Volfgangu Dārziņu, Andri Dzenīti –, tā atspoguļojot Reiņa apņēmšanas nest pasaulē labāko no Latvijas mūzikas. Reiņa pēdējie albumi vēltīti Pēterim Vaskam – gan viņa klavierdarbiem, gan kamerģuzikai (kopā ar *Trio Palladio*).

Pēc mācībām Jāz. Mediņa un E. Dārziņa mūzikas skolās studiju gaitas Reini veda uz Jēlas Universitātes Mūzikas skolu (ASV) un Londonas Karalisko Mūzikas akadēmiju. Nozīmīgākie skolotāji un padomdevēji Reiņa mūzikas ceļā ir bijuši Boriss Bermans, Kristofers Eltons, Rafi Haradžanģans un Renē Salaks.

Brīvbrīžos Reini var sastapt skrienam pa neasfaltētiem ceļiem, lasām uz kāda soliņa, vai dauzāmies ar saviem bērņiem. (*reiniszarins.com*)

Tekstus sagatavoģa Santa BUŠS

vinesklasika.lv

latvijaskoncerti.lv